

**Zápis z jednání
Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina č. 2/2018
konaného dne 16. 4. 2018**

Přítomni:

1. Jiří Uchytíl	7. Miroslav Dibelka
2. Jiří Svoboda	8. Blanka Veletová
3. Josef Matějek	9. Jaroslav Poborský
4. Pavel Švec (místopředseda)	10. Jan Mácha
5. Pavel Nožička	11. Jan Veleba (předseda)
6. Josef Kott	12. Jitka Merunková (tajemník)

Nepřítomni (omluveni):

1. Zdeněk Chlád	3. Jindřich Pospíchal
2. Pavel Vencovský	4. Jaroslav Kolařík

Hosté:

1. Martin Hyský (člen rady kraje)	3. Jaroslav Mikyna (OŽPZ)
2. Jindřich Pospíchal (ZS ČR)	

Program:

1. Zahájení
2. Řešení problematiky vodního hospodářství v Kraji Vysočina
3. Informace o projektech ze strukturálních fondů
4. Diskuse a různé
5. Závěr

1. Zahájení

Jan Veleba, předseda Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina, přivítal všechny přítomné a hosty a zahájil jednání. Dle počtu přítomných členů konstatoval, že je komise usnášeníschopná. Přednesl návrh programu jednání, který byl všemi přítomnými členy schválen. K zápisu z minulého zasedání nebyly vzneseny žádné připomínky.

Na jednání se dostavil člen komise Josef Matějek.

2. Řešení problematiky vodního hospodářství v Kraji Vysočina

Členové komise obdrželi s předstihem podkladový materiál.

Jaroslav Mikyna uvedl, že území Kraje Vysočina je důležitou zásobárnou zejména povrchové vody nadregionálního významu. Podle údajů Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“) bylo v roce 2016 zásobováno pitnou vodou z veřejných vodovodů cca 96,2 % obyvatel kraje, což je mírně nad celorepublikovým průměrem (94,4 %). Na veřejnou kanalizaci s koncovou čistírnou odpadních vod (dále jen „ČOV“) bylo v roce 2016 napojeno 76,3 % obyvatel kraje, což je pod celorepublikovým průměrem (81,3 %). Problematika čistoty vod tak zůstává jednou z priorit regionu.

Koncepční a strategické materiály v oblasti vodního hospodářství

1. Plánování v oblasti vod - plány oblastí povodí a plány dílčích povodí

Jedná se o soustavnou koncepční činnost, jejímž účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy ochrany vod jako složky životního prostředí, snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a udržitelného užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou. Výslednými dokumenty plánování byl Plán hlavních povodí ČR schválený vládou v roce 2007.

Proces plánování v oblasti vod je navržen na 3 období v letech 2004 – 2027:

I. plánovací období 2009 – 2015 s plány oblastí povodí, ke kterému přípravné práce probíhaly v letech 2004 – 2009. Plány oblastí povodí, které byly schváleny zastupitelstvem kraje dne 10. 11. 2009, nahradily směrný vodohospodářský plán.

II. plánovací období 2015 – 2021 s plány dílčích povodí, ke kterému přípravné práce probíhaly v letech 2009 – 2015.

III. plánovací období 2021 - 2027, ke kterému přípravné práce probíhají v letech 2015 – 2021, kdy se provádí druhá aktualizace plánů povodí. Jejich výsledkem budou plány platné pro období 2021 – 2027.

Plány povodí jsou v jednotlivých obdobích platnosti podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní plánování a vodoprávní řízení. Na území Kraje Vysočina se jedná o plány dílčího povodí Dolní Vltavy, Dyje, Horní Vltavy a Horního a středního Labe. Plány dílčích povodí pořizují státní podniky Povodí jako příslušní správci povodí (v případě Kraje Vysočina se jedná o Povodí Labe, státní podnik, Povodí Moravy, s. p. a Povodí Vltavy, státní podnik), ve spolupráci s příslušnými krajskými úřady a ústředními vodoprávními úřady. Tyto plány byly schváleny zastupitelstvem kraje dne 10. 5. 2016.

Plány dílčích povodí jsou umístěny na webových stránkách <http://www.pmo.cz/>, <http://www.pvl.cz/> a <http://www.pla.cz/>.

2. Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina (dále jen „PRVKUK“) řeší koncepci optimálního rozvoje zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod ve všech obcích na území kraje, přičemž navržené řešení musí být hospodárné. PRVKUK byl schválen zastupitelstvem kraje v roce 2004 a je podkladem pro zpracování územně plánovací dokumentace a plánu oblasti povodí, pro činnost vodoprávního úřadu, stavebního úřadu a pro činnost obce a kraje v samostatné i přenesené působnosti. V roce 2007 byla zpracována nová digitální aplikace PRVKUK, která umožňuje lepší práci s tímto koncepčním materiálem i editaci pořízených dat. OŽPZ v roce 2015 dokončil komplexní aktualizaci PRVKUK, kterou schválilo zastupitelstvo kraje na svém zasedání dne 15. 12. 2015. Aktuální PRVKUK je zveřejněn na webových stránkách kraje <http://prvk.kr-vysocina.cz/>.

Na základě žádostí jednotlivých obcí se každoročně na zasedání ZK projednává okolo 25 změn PRVKUK. V případě podání žádosti obce o dotaci na realizaci vodovodů nebo kanalizací z jakéhokoliv dotačního titulu je vždy základní podmínkou soulad požadovaného záměru s PRVKUK.

3. Povodňový plán pro území Kraje Vysočina

Digitální verze Povodňového plánu pro území Kraje Vysočina je zveřejněna na webových stránkách kraje <http://dpp.kr-vysocina.cz/dpp/>. V povodňovém plánu jsou soustředěny v jednom místě veškeré dostupné informace související s povodňovým plánem kraje a ochranou před povodněmi a to s vazbou na Povodňový informační systém (www.povis.cz). V roce 2017 byla dokončena komplexní aktualizace digitálního povodňového plánu kraje.

Dotační tituly Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství

1. Grantový program „Čistá voda“ - program je určen na spolufinancování studií a projektových dokumentací obcí v oblasti zásobování pitnou vodou, odkanalizování a čištění odpadních vod a v oblasti ochrany před povodněmi. Od roku 2016 byl grantový program „Čistá voda“ rozšířen

i na oblast ochrany před suchem a to na hydrogeologické průzkumy nebo průzkumné vrty za účelem vyhledání zdrojů podzemních vod pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou. Krajem Vysočina podpořené projekty slouží k územnímu řízení, stavebnímu řízení či jsou povinnou součástí žádostí o finanční prostředky na realizace jednotlivých akcí. Díky těmto dotacím bylo v Kraji Vysočina připraveno mnoho projektů, jejich následná realizace byla financována ze státního rozpočtu nebo strukturálních fondů EU, mnohdy i následným spolufinancováním z rozpočtu kraje. Na zasedání zastupitelstva kraje dne 6. 2. 2018 byla vyhlášena výzva k příjmu žádostí do grantového programu „Čistá voda 2018“ v termínu 12. 3. - 26. 3. 2018, v rámci které bylo podáno 73 žádostí. Předpokládá se, že návrh na poskytnutí dotací bude předložen na zasedání zastupitelstva kraje dne 15. 5. 2018.

2. Dotace na infrastrukturu vodovodů a kanalizací - dotace jsou určeny na spolufinancování výstavby a rekonstrukcí vodovodů, kanalizací a ČOV v obcích na území kraje. V letošním roce proběhl příjem žádostí o dotace v termínu 15. - 31. 1. 2018. Zastupitelstvo kraje rozhodlo o poskytnutí dotací na svém zasedání dne 27. 3. 2018 celkem 21 žadatelům. Podáno bylo 22 žádostí z toho 13 žádostí v oblasti A – zásobování pitnou vodou a 9 žádostí v oblasti B – odvádění a čištění odpadních vod. Vzhledem k vyčerpání alokace se v letošním roce nepředpokládá vyhlášení další výzvy k příjmu žádostí.

Kraj Vysočina poskytl od roku 2002 do oblasti vodního hospodářství celkem 840 mil. Kč. Celková výše dotací se v posledních letech drží na stabilní výši.

3. Dotace ze zvláštního účtu Kraje Vysočina zřízeného podle § 42 odst. 4 vodního zákona - mohou být poskytnuty podle platných zásad zastupitelstva kraje na mimořádné (okamžité) nebo dlouhodobé havárie na podzemních či povrchových vodách. Nutnou podmínkou je, že není znám nebo neexistuje původce znečištění a hrozí závažné ohrožení nebo znečištění vod. V roce 2016 a 2017 nedošlo k čerpání ze zvláštního účtu.

Informace o činnosti povodňového orgánu kraje

Krajský úřad Kraje Vysočina, OŽPZ je povodňovým orgánem kraje v období mimo povodeň a zabezpečuje rovněž činnost Povodňové komise Kraje Vysočina po dobu povodně. Povodňové orgány krajů mj. organizují odborná školení povodňových orgánů obcí s rozšířenou působností, přičemž v letošním roce proběhl seminář k ochraně před povodněmi i pro povodňové orgány obcí dne 13. 2. 2018 v sídle kraje v Jihlavě. V letošním roce vzhledem k malým zásobám vody ve sněhu na území Kraje Vysočina nedošlo k jarním povodním z tání sněhu.

Problematika řešení dopadů sucha

Vzhledem k nedostatku vody v některých obcích na území Kraje Vysočina v posledních letech hejtman kraje Jiří Běhounek inicioval počátkem roku 2016 zřízení pracovní skupiny k problematice sucha jako svého poradního orgánu k řešení dopadů déletrvajícího sucha na území kraje. Výstupy činnosti pracovní skupiny jsou dva materiály, které byly projednány v orgánech kraje včetně zastupitelstva kraje dne 15. 6. 2016, a budou dále diskutovány a aktualizovány.

Tyto výstupy byly následně zveřejněny na webových stránkách kraje v dokumentech OŽPZ <http://www.kr-vysocina.cz/ochrana-pred-suchem/ds-303154/archiv=0&p1=65363>.

Obce na území kraje o zveřejnění byly informovány.

Jedná se o:

- Metodický materiál – Doporučení pro obce a obecní úřady Kraje Vysočina k možnému postupu v případě nedostatku vody;
- Návrh krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, která by měla napomoci snížení dopadů sucha a nedostatku vody.

V roce 2017 byly oba materiály aktualizovány. Koncem roku 2017 hejtman zadal OŽPZ zpracování materiálu k zadržování vody v krajině na území kraje. Návrh materiálu je zpracován. Během dubna 2018 se předpokládá jeho projednání v orgánech kraje.

Informace o činnosti pracovní skupiny „Za čistou řeku Jihlavu“

Z výsledků Jakostního modelu řeky Jihlavy nad vodním dílem Dalešice, předaného Kraji Vysočina na podzim roku 2013, mimo jiné vyplynul i vznik pracovní skupiny „Za čistou řeku Jihlavu“, které byla ustavena v lednu 2014 a je vedena gesčním radním. Cílem jakostního modelu bylo zmapovat stav vod v povodí VD Dalešice, identifikovat jednotlivé zdroje znečištění, analyzovat jejich vliv na jakost vod a navrhnout nápravná opatření vedoucí k co možná nejefektivnějšímu snížení koncentrací živin (P_{celk} a N_{celk}).

V předchozích letech pracovní skupina zajistila realizaci seminářů pro znečišťovatele, vlastníky a provozovatele vodohospodářské infrastruktury a vodoprávní úřady v povodí řeky Jihlavy, uspořádání konference Za čistou řeku Jihlavu, úpravu dotačních titulů kraje v oblasti ochrany vod, provedení kontrol účinnosti vybraných stávajících ČOV v povodí, průzkum a monitoring vybraných výústí kanalizací v povodí řeky Jihlavy.

Dne 2. 2. 2017 byl předán zástupcem společnosti ČEZ, a.s. řediteli krajského úřadu Aktualizovaný jakostní model rozšířený i na povodí řeky Jihlavy pod VD Dalešice. Rozšířená studie potvrdila již obdobné dřívější poznatky, že zemědělská činnost je hlavním producentem dusíku a to asi z 65 %. Komunální zdroje představují asi 65 % veškerých zdrojů fosforu.

V termínu 13. 12. 2017 se v sídle kraje v Jihlavě konal již III. ročník regionální konference „Za čistou řeku Jihlavu“.

Ochranná pásma vodních zdrojů

Ochranná pásma zdrojů povrchových vod – vodárenských nádrží na území Kraje Vysočina (Hubenov, Mostiště, Nová Říše a Vír) byla již změněna (aktualizována) v souladu s požadavky platného vodního zákona. Rozhodnutí a opatření obecné povahy (OOP) vydaná v této věci krajským úřadem, OŽPZ jsou v právní moci, resp. nabyla účinnosti.

Poslední vodárenskou nádrží, kde postupně probíhá změna ochranných pásem na území Kraje Vysočina, je vodárenská nádrž (VN) Švihov na řece Želivce. Krajský úřad Středočeského kraje jako příslušný vodoprávní úřad zveřejnil na základě žádosti Povodí Vltavy, státní podnik dne 27. 1. 2017 návrh OOP ve věci změny stávajícího ochranného pásma III. stupně vodního zdroje - VN Švihov. Vzhledem k tomu návrh OOP byl těžko srozumitelný, nepřehledný a nedostatečně odůvodněný, byl připomínkován nejen Krajským úřadem Kraje Vysočina, OŽPZ ale i hejtmanem Kraje Vysočina.

Dne 24. 4. 2017 kraj obdržel sdělení generálního ředitele Povodí Vltavy, státní podnik, že se rozhodl návrh na změnu stávajícího ochranného pásma VN vzít zpět a požádal Krajský úřad Středočeského kraje jako příslušný vodoprávní úřad o ukončení řízení o vydání OOP. Dne 15. 5. 2017 vydal vodoprávní úřad usnesení o zastavení řízení v uvedené věci.

Důvodem je skutečnost, že navrhované změny lze realizovat až v situaci, kdy budou metodicky vyřešeny otázky potřebných náhrad za omezení užívání nemovitostí v ochranných pásmech vodárenské nádrže a nutných kompenzací potřebných změn v užívání nemovitostí, zejména kompenzace změn obhospodařování zemědělských pozemků, aby vlastníkům a uživatelům nemovitostí v nich nebyla znemožněna podnikatelská činnost a omezení užívání jejich nemovitostí neměla negativní sociálně ekonomické dopady v regionu, zejména na území Kraje Vysočina, kterého se týká většina návrhů omezení.

Na jaře 2017 zahájila činnost pracovní skupina „Želivka – vodárenská nádrž Švihov“, která byla zřízena ve vazbě na projednávání výše uvedeného návrhu na změnu ochranných pásem především z důvodu, že dosud chybí komplexní přístup k řešení problematiky voda / veřejný zájem / zemědělské hospodaření / turistika / obyvatelé a život v místě / doprava.

Výstavy

OŽPZ od roku 2011 připravuje výstavy ke Světovému dni vody, který připadá na 22. březen. Hlavním cílem tohoto dne je pořádání osvětových akcí k podnícení zájmu veřejnosti a odpovědných institucí na ochranu a udržitelný rozvoj ve využívání vodních zdrojů. Každoročně je vyhlášováno aktuální motivující téma, přičemž v letošním roce bylo „Příroda pro vodu“. V letošním roce bude výstava spojena s výstavou k lesnímu hospodářství a zemědělství a ke zhlédnutí bude ve všech patrech budovy B sídla Kraje Vysočina v Jihlavě během měsíce května.

Usnesení 002/02/2018/Kz

Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina bere na vědomí

informace o činnosti Kraje Vysočina a Krajského úřadu Kraje Vysočina v oblasti vodního hospodářství;

doporučuje

radě kraje podporovat poskytování dotací v oblasti vodního hospodářství i v následujících letech pokud možno ve větším rozsahu než doposud.

Usnesení bylo přijato 10 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

V průběhu jednání podal Jan Veleba návrh na předřazení bodu č. 4 „Diskuse a různé“ před bod č. 3 „Informace o projektech ze strukturálních fondů“.

3. Diskuse a různé

Informace ze setkání pracovní skupiny „Želivka – vodárenská nádrž Švihov“

Jan Veleba uvedl, že dne 16. 4. 2018 se uskutečnilo v sídle Kraje Vysočina setkání pracovní skupiny „Želivka - vodárenská nádrž Švihov“, za účasti hejtmana kraje Jiřího Běhounka, generálního ředitele státního podniku Povodí Vltavy Petra Kubaly, prof. Moldana a dalších. Řešena byla vážná situace ohledně problematiky vody. Řešení by pomohlo, kdyby byla problematika vody prioritou vlády ČR, premiéra, a kdyby postupovalo Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí společnou cestou.

Informace o vývoji zemědělství v Kraji Vysočina

Materiál o vývoji zemědělství v Kraji Vysočina byl zpracován na základě vyžádání Janem Velebou. Materiál zpracoval Český statistický úřad, Jiří Hrbek, ředitel odboru zemědělství, lesnictví a životního prostředí.

Pavel Švec podrobně okomentoval rozsáhlý materiál, který obsahoval porovnání za období let 2000 – 2016, např. celkem osevních ploch (z toho obiloviny, brambory, řepka, pícniny), výnosy (obiloviny, brambory, řepka), produkce v živočišné výrobě a stavy dobytka (skot, prasata, drůbež, ovce, koně), produkce jablek, počty lidí pracujících v zemědělství, počty zemědělských podniků na Vysočině, významnost zemědělců.

Informace z oblasti zemědělství:

Jitka Merunková pohovořila o vstřícném postoji Kraje Vysočina k zemědělství.

Dále předložila tyto informace:

- V současné době je řešena problematika brambor, jednání s Ministerstvem zemědělství.
- Zpracovávání finálního materiálu ohledně pravidel na příspěvky na hospodaření v lesích. Pravidla jsou navržena pro rok 2018 – 2020.
- Pozvánka na 2. ročník soutěže o zemědělství dne 3. 5. 2018.
- Pozvánka na 1. ročník otevřeného mistrovství v orbě Kraje Vysočina dne 4. 5. 2018.

Úkol: Rozeslat elektronicky členům zemědělské komise pozvánku na 1. ročník otevřeného mistrovství v orbě Kraje Vysočina.

Usnesení 003/02/2018/Kz

Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina

souhlasí

s navrhovanými dotačními příspěvky do oblasti lesnictví.

Usnesení bylo přijato 10 hlasy (0 proti, 0 se zdrželo).

Na jednání se dostavil člen rady kraje pro oblast lesního a vodního hospodářství, zemědělství a životního prostředí Martin Hyský, a člen komise Josef Kott.

4. Informace o projektech ze strukturálních fondů

Martin Hyský předložil informace o projektech Kraje Vysočina s cílem podpory udržení vody v krajině. Projekty jsou podpořeny z operačního programu životní prostředí. Jedná se o zhruba 10 projektů.

Úkol: Rozeslat elektronicky členům zemědělské komise tabulku projektů Kraje Vysočina s cílem udržení vody v krajině.

Josef Matějka uvedl, že je třeba, aby Ministerstvo životního prostředí nebo Státní fond životního prostředí ČR počítali nadále s dotacemi na čištění vod.

Martin Hyský sdělil, že na tuto věc je dlouhodobě upozorňováno. Dle informací pracuje Ministerstvo životního prostředí na národním dotačním programu.

Martin Hyský informoval, že na jednání rady kraje dne 17. 4. 2018 je připraven materiál „Informace o návrhu řešení na zadržování vody v krajině na území Kraje Vysočina“.

<https://samosprava.kr-vysocina.cz/material/RK-12-2018-74>

Materiál může být na příštím zasedání komise dále projednáván.

Termín příštího zasedání komise byl stanoven na **pondělí 10. září 2018, od 15.00 hodin.**

5. Závěr

Závěrem předseda poděkoval všem přítomným za aktivní účast a ukončil zasedání.

Ing. Jan Veleba

předseda Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina

Bc. Ing. Jitka Merunková

tajemnice Komise pro zemědělství Rady Kraje Vysočina

Zpracovala a zapsala Lenka Matysová dne 23. 4. 2018.